

Súd: Krajský súd Prešov
Spisová značka: 7Co/273/2014
Identifikačné číslo súdneho spisu: 8513206505
Dátum vydania rozhodnutia: 18. 12. 2014
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Branislav Breza
ECLI: ECLI:SK:KSPO:2014:8513206505.1

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Krajský súd v Prešove v senáte zloženom z predsedu senátu JUDr. Branislava Brezu a sudcov JUDr. Martina Filakovského a Mgr. Miloša Koleka v právnej veci žalobcu: POHOTOVOSTĚ, s. r. o., so sídlom v Bratislave, Pribinova 25, právne zastúpeného Fridrich Paľko s. r. o., so sídlom v Bratislave, Grösslingova 4 proti žalovanému: Slovenská republika - Ministerstvo spravodlivosti SR, so sídlom v Bratislave, Župné námestie 13 o náhradu majetkovej škody a nemajetkovej ujmy, o odvolaní žalobcu proti rozsudku Okresného súdu Stará Ľubovňa zo dňa 03. 07. 2014, č. k. 4C/48/2013-75 takto jednohlasne

rozhodol:

P o t v r d z u j e rozsudok.

Žalobca n e m á p r á v o na náhradu trov odvolacieho konania a žalovanému sa ich náhrada n e p r i z n á v a.

o d ô v o d n e n i e :

Súd prvého stupňa napadnutým rozsudkom žalobu zamietol a žalovanému náhradu trov konania nepriznal.

Vykonaným dokazovaním mal za preukázanú skutočnosť, podľa ktorej predmetom konania je náhrada škody a nemajetkovej ujmy spôsobenej nesprávnym úradným postupom súdu prvého stupňa pri rozhodovaní o žiadosti súdneho exekútora o vydanie poverenia na vykonanie exekúcie vedenej vo veci 11Er/751/2010 Okresného súdu Vranov nad Topľou.

V tomto exekučnom konaní žiadosť o udelenie poverenia na vykonanie exekúcie bola podaná dňa 09. 09. 2010. Uznesením zo dňa 15. 12. 2010, č. k. 11Er/751/2010-11 bola žiadosť súdneho exekútora o udelenie poverenia na vykonanie exekúcie zamietnutá. Uznesenie nadobudlo právoplatnosť dňa 19. 01. 2011.

Otázku, či v konkrétnom prípade bolo alebo nebolo porušené právo na prerokovanie veci bez zbytočných prieťahov je kompetentný preskúmať len Ústavný súd SR, ktorý ju preskúma vždy s ohľadom na okolnosti každého jednotlivého prípadu najmä z pohľadu troch základných kritérií, a to zložitost' veci, správanie účastníka a postup súdu. Súdne a tým i exekučné konanie nie je kompetentný preskúmať súd v konaní o náhradu škody podľa zákona č. 514/2003 Z. z., ale len Ústavný súd SR na podklade ústavnej sťažnosti, resp. predseda súdu na podklade sťažnosti na prieťahy. I keď v predmetnom konaní vzhľadom na tvrdený okamih spôsobenia škody sa postupuje podľa znenia zákona účinného do 31. 12. 2012, v zmysle ust. § 9 ods. 1 zákona č. 514/2003 Z. z. v znení účinnom do 31. 12. 2012 je dôležité pri skúmaní existencie nesprávneho úradného postupu a porušenia povinnosti urobiť určitý úkon v ustanovenej lehote, pri skúmaní nečinnosti orgánu verejnej moci a skúmaní zbytočných prieťahov v konaní alebo iného zásahu, vychádzať z vyššie uvedených záverov, pretože i samotná súdna prax v tejto oblasti vyvolala potrebu

uviesť výslovne do právnej úpravy možnosť vychádzať v takýchto konaniach o náhradu škody len z výsledkov vybavenia sťažnosti na prieťahy v konaní, prípadne žiadosti o prešetrenie vybavenia sťažnosti na prieťahy a pod.. Dôkazom tohto je novelizované znenie ust. § 9 zákona č. 514/2003 Z. z. účinné od 01. 01. 2013. Rozhodnutie súdu po zákonom stanovenej lehote nemožno bez ďalšieho posudzovať ako nesprávny úradný postup. Osobitne v exekučných konaniach pri posudzovaní návrhov na vykonanie exekúcie na podklade exekučných titulov rozhodcovských rozsudkov a notárskych zápisníc sa javí 15 dňová lehota na vydanie poverenia výraznou prekážkou pre objektívne posúdenie zákonnosti exekúcie.

Žalobca podával žiadosti o udelenie poverenia na vykonanie exekúcie hromadne, teda v rovnakom čase zaťažoval všeobecný súd väčším počtom podaní, vzhľadom na čo musel počítať s určitým technicko-administratívnym zdržaním na strane všeobecného súdu, ktoré spôsobilo, že o jeho žiadosti bolo rozhodnuté s určitým časovým odstupom, čo je v zmysle stanoviska Ústavného súdu SR ústavne akceptovateľné.

Žalobca v konaní nepredložil ani neoznačil žiaden dôkaz preukazujúci vznik majetkovej škody a škodu vyčíslil paušálne za pracovné výkony zamestnancov, udržiavanie a správu informačného systému, administráciu listín a komunikáciu so súdnym exekútorom a za administratívne spracovanie textov urgencií adresovaných exekučnému súdu, na publikačné výdaje spojené s vyhotovením urgencií adresovaných exekučnému súdu, na poštovné a telekomunikačné výdaje spojené s urgovaním a kontrolou stavu konania na exekučnom súde. Z exekučného spisu súd žiadne urgencie zo strany žalobcu nezistil a ten tieto ani nijako nepreukázal. Paušálne vyčíslené administratívne výdavky nepredstavujú skutočnú škodu, nakoľko ide iba o jednostranné tvrdenia žalobcu nemajúce oporu v predložených či označených dôkazoch. Žalobca dňa 24. 02. 2014 doručil znalecký posudok č. 1/2014, ktorým bola vyčíslená majetková škoda žalobcovi z dôvodu nesprávneho úradného postupu. V tejto súvislosti je potrebné poukázať na posledný odsek na strane 4 tohto posudku, podľa ktorého pri vypracovaní znaleckého posudku sa vychádzalo zo skutočností, ktoré boli zistené z podkladov poskytnutých zadávateľom. Podklady boli kontrolované len po formálnej stránke. Vecná stránka obsiahnutá v ekonomických a účtovných výstupoch je garantovaná poskytovateľom informácií. Znalec sa teda v posudku zaoberal len výškou škody, avšak vôbec sa nezaoberal tou skutočnosťou, či žalobcovi táto škoda, majetková aj nemajetková vznikla. Z tohto dôvodu sa na tento znalecký posudok pri rozhodovaní neprihliadalo.

Čo sa týka práva na náhradu nemajetkovej ujmy v peniazoch, toto vzniká vtedy, ak iba samotné konštatovanie porušenia práva nie je dostatočným zadosťučinením vzhľadom na ujmu spôsobenú nezákonným rozhodnutím alebo nesprávnym úradným postupom a ak nie je možné túto ujmu uspokojiť inak. Nedodržanie zákonnej lehoty automaticky nezakladá nárok na náhradu nemajetkovej ujmy. Aj tu platí povinnosť preukázania nemajetkovej ujmy, pretože okolnosť nedodržania zákonnej lehoty, bez osvedčenia skutočností preukazujúcich dopad nesprávneho úradného postupu, jeho vplyvu, následkov na žalobcu v rôznych oblastiach pôsobenia, nemá za následok automatický vznik nároku na nemajetkovú ujmu. Konanie o náhradu škody a nemajetkovej ujmy podľa zákona č. 514/2003 Z. z. je totiž súdnym konaním, v ktorom platí zásada kontradiktórnosti a unesenia dôkazného bremena účastníkom konania. Predpokladom na uplatnenie nemajetkovej ujmy v súlade s § 17 ods. 3 zákona č. 514/2003 Z. z. je preukázanie následkov, ktoré vznikli poškodenému v súkromnom živote a následkov, ktoré vznikli poškodenému v spoločenskom uplatnení. Žalobca uviedol, že nezákonným zásahom vyvolaná situácia ovplyvnila ďalšie podnikateľské postupy a spôsobila neistotu v plánovaní ďalších rozhodnutí, ktoré mohol prijať. Žalobca však svoje tvrdenia nijakým spôsobom nekonkretizoval a ničím nepreukázal. Súd nemôže žalobcovi priznať náhradu nemajetkovej ujmy na základe jeho abstraktných tvrdení, keď nepreukázal a nekonkretizoval, aké podnikateľské postupy a aktivity boli ovplyvnené. Nemajetková ujma nezávisí automaticky len od konštatovania nedodržania zákonnej lehoty, ale aj od okolností jednotlivého prípadu. Nedodržanie zákonnej lehoty preto na strane žalobcu nemohlo spôsobiť neistotu, alebo vznik akejkoľvek škody či nemajetkovej ujmy. Odhliadnuc od skutočnosti, že žalobca nijako nepreukázal ani vznik skutočnej škody ani nemajetkovej ujmy, je nepravdepodobné, že by za dobu omeškania s rozhodnutím o žiadosti o udelenie na poverenia na vykonanie exekúcie došlo k tak závažnej ujme, ako to popisoval žalobca.

Žalobcom nebol preukázaný nielen vznik majetkovej škody a nemajetkovej ujmy ale ani len to, že zo strany exekučného súdu v exekučnom konaní išlo o nesprávny úradný postup spočívajúci v ním uvádzaných zbytočných prieťahoch. Ani príčinná súvislosť medzi prípadným nesprávnym

úradným postupom exekučného súdu a prípadnou majetkovou škodou alebo nemajetkovou ujmu preukázaná nebola. Žalobca nepreukázal ani jednu z podmienok zakladajúcich v dotknutých prípadoch zodpovednosť žalovaného podľa zákona č. 514/2003 Z.z., a preto súd prvého stupňa žalobu žalobcu zamietol.

Výrok o trovách odôvodnil ustanovením § 142 ods. 1 O.s.p..

Proti tomuto rozsudku podal v zákonom stanovenej lehote odvolanie žalobca. Navrhol rozsudok zrušiť a vec vrátiť na opätovné prejednanie. Ako dôvod uviedol, že v merite veci sa rozhodlo na základe a s použitím inšpirácie novou právnou úpravou obsiahnutou v ustanovení § 9 ods. 2 zákona č. 514/2003 Z. z.. V právnom štáte a osobitne v spravodlivom súdnom konaní nie je možné, aby súd interpretoval hmotné právo platné v čase vzniku právnej skutočnosti a založenia zodpovednostného právneho vzťahu pomocou hmotného práva, ktoré sa stalo súčasťou právneho poriadku až po vzniku právnej skutočnosti a po tom, čo už došlo k založeniu zodpovednostného právneho vzťahu. Ak súd založil svoje rozhodnutie na takejto neprípustnej interpretácii, dopustil sa nesústreďeného postupu, ktorý má dôsledok v nesprávnosti súdneho rozhodnutia. Súd bol pri svojom rozhodovaní jednoznačne viazaný ustanovením § 9 ods. 1 zákona č. 514/2003 Z. z. v znení účinnom pred prijatím zákona č. 412/2012 Z. z. a nemohol interpretovať toto ustanovenie prostredníctvom § 9 ods. 2 zákona č. 514/2003 Z.z. v znení zákona č. 412/2012 Z. z., pretože svojím rozhodnutím aplikoval princíp priamej retroaktivity, čo je neprípustné. Čo sa týka právnej neistoty táto existuje vždy do času kým nedôjde ku konečnému rozhodnutiu. Zákonodarca vytvoril legitímnu sféru tolerancie trvania právnej neistoty určením zákonnej lehoty. Súdu neprislúši polemizovať o vhodnosti limitácie dĺžky konaní zákonnými lehotami. Musí aplikovať platné právo a akékoľvek úvahy de lege ferenda sú neprípustným súdnym aktivizmom, na ktorom nemožno založiť meritórne rozhodnutie. Navyše súd svojimi úvahami úplne neguje doposiaľ vytvorenú a stabilizovanú judikatúru Európskeho súdu pre ľudské práva v Štrasburgu, ktorá je základom štandardnej ochrany základných práv v Európe a teda aj práva na spravodlivý súdny proces a osobitne práva na prerokovanie veci v primeranom čase. Štrasburský súd opakovane uviedol, že zodpovednosť štátu za prieťahy v konaní vzniká aj vtedy, ak súdy konajú náležite, ale dĺžku konania ovplyvňujú mimosúdne faktory ako napr. nárast ekonomickej trestnej činnosti, rozsah nevybavenej súdnej agendy atď. Je to predovšetkým štát, ktorý musí plniť svoj pozitívny záväzok vo vzťahu k právu na prerokovanie veci v primeranej lehote. Žalobca takýto záväzok nemá.

Žalobca predložil ako dôkaz o vzniku škody znalecký posudok č. 1/2014, ktorý vypracoval Znalecký ústav Ekonomickej univerzity v Bratislave. Uvedeným znaleckým posudkom je jednoznačne preukázané, že nesprávny úradný postup mal na žalobcu negatívny dopad a objektívne spôsobil zníženie jeho majetku. Okrem toho, ak bol súdu doručený v čase predchádzajúcim nariadenému súdnemu pojednávaniu návrh žalobcu na prerušenie konania z dôvodu, že prebieha konanie o prejudiciálnej otázke, ktorou je rozhodnutie o porušení práva žalobcu na zákonného sudcu a práva na nestranný súd na základe ústavnej sťažnosti podanej na Ústavnom súde SR bol súd povinný pred samotným rozhodnutím vo veci samej o tomto návrhu osobitne rozhodnúť.

Odvolací súd v zmysle zásad uvedených v ust. § 212 O. s. p. preskúmal napadnutý rozsudok spolu s konaním, ktoré mu predchádzalo, vec prejednal bez nariadenia pojednávania v súlade s ust. § 214 ods. 2 O. s. p. a zistil, že odvolanie žalobcu nie je opodstatnené.

Vo veci sa v dostatočnom rozsahu zistil skutkový stav a zo zistených skutočností bol vyvodený správny právny záver. Keďže ani v priebehu odvolacieho konania sa na týchto skutkových a právnych zisteniach nič nezmenilo, odvolací súd si osvojil náležité a presvedčivé odôvodnenie rozhodnutia prvostupňovým súdom, na ktoré v plnom rozsahu odkazuje.

Pokiaľ ide o námietku žalobcu poukazujúcu na nemožnosť aplikácie ust. § 9 ods. 2 zákona č. 514/2003 Z. z. v znení účinnom od 01. 01. 2013, táto je právne bezvýznamná. Pri rozhodovaní vo veci sa totiž vychádzalo z ust. § 9 ods. 2 zákona č. 514/2003 Z. z. v znení účinnom do 31. 12. 2012.

V danom prípade nesprávny úradný postup mal spočívať v nedodržaní 15 - dňovej zákonnej lehoty stanovenej ustanovením § 44 ods. 2 Exekučného poriadku na udelenie poverenia na vykonanie exekúcie. Táto 15 - dňová zákonná lehota sa výslovne vzťahuje na prípady, ak súd po preskúmaní žiadosti o udelenie poverenia na vykonanie exekúcie, návrhu na vykonanie exekúcie a exekučného titulu

nezistí rozpor žiadosti o udelenie poverenia na vykonanie exekúcie alebo návrhu na vykonanie exekúcie alebo exekučného titulu so zákonom. Ak zistí rozpor žiadosti alebo návrhu alebo exekučného titulu so zákonom žiadosť o udelenie poverenia na vykonanie exekúcie zamietne. Pre zamietnutie žiadosti Exekučný poriadok žiadnu zákonnú lehotu neurčuje.

Zákon č. 514/2003 Z. z. v ustanovení § 9 ods. 1 upravuje zodpovednosť štátu za škodu spôsobenú nesprávnym úradným postupom, za ktorý považuje aj porušenie povinnosti orgánu verejnej moci urobiť úkon alebo vydať rozhodnutie v zákonom ustanovenej lehote. V preskúmvanej veci k zamietnutiu žiadosti o udelenie poverenia došlo postupom vyplývajúcim z ustanovenia § 44 ods. 2 Exekučného poriadku po zistení, že žalobcom predložený rozhodcovský rozsudok nie je spôsobilým titulom pre vykonanie exekúcie. Bol teda zistený rozpor exekučného titulu so zákonom v dôsledku čoho k vydaniu poverenia na vykonanie exekúcie ani objektívne dôjsť nemohlo.

Pri rozhodovaní o zamietnutí žiadosti o udelenie poverenia na vykonanie exekúcie žiadne zákonné lehoty porušené neboli a teda nie je naplnený jeden zo základných predpokladov pre priznanie náhrady škody a nemajetkovej ujmy, ktorým je nesprávny úradný postup spočívajúci v porušení povinnosti orgánu verejnej moci urobiť úkon alebo vydať rozhodnutie v zákonom ustanovenej lehote. Už len nesplnenie tohto predpokladu je samo o sebe dôvodom pre zamietnutie žaloby. Zákonnými predpokladmi vzniku nároku na náhradu škody podľa ustanovení zákona č. 514/2003 Z. z. sú existencia nesprávneho úradného postupu, škoda a príčinná súvislosť medzi nesprávnym úradným postupom a škodou. Ak chýba čo i len jeden z týchto predpokladov zodpovednosť žalovaného vyplývajúca zo zákona č. 514/2003 Z. z. daná nie je.

Vo vzťahu k tej časti odvolania, v ktorej sa hovorí o potrebe rozhodnúť o návrhu žalobcu na prerušenie konania je potrebné dodať, že zo strany žalobcu takýto návrh v čase predchádzajúcom nariadenému súdному pojednávaniu doručený nebol. Takéto návrhy žalobca podával len v tých prípadoch, keď sudy nezohľadnili ním namietanú zaujatosť všetkých sudcov súdu rozhodujúceho konkrétnu exekučnú vec, v ktorej malo dôjsť k nesprávnemu úradnému postupu zakladajúcemu podľa tvrdení žalobcu nárok na náhradu škody a nemajetkovej ujmy. V prejednávanej veci námietke zaujatosti vyhovené bolo a vec prejednával iný súd, než ten, ktorý konal v exekučnej veci.

S prihliadnutím na vyššie uvedené odvolací súd postupom vyplývajúcim z ustanovenia § 219 ods. 1 O.s.p. napadnutý rozsudok ako vecne správny potvrdil.

O trovách odvolacieho konania rozhodol podľa ustanovenia § 224 ods. 1 O.s.p. v spojení s ustanovením § 142 ods. 1 O.s.p.. Dôvodom takéhoto rozhodnutia o trovách bola skutočnosť, že v odvolacom konaní úspešnému žalovanému žiadne trovy nevznikli.

Poučenie:

Proti tomuto rozsudku odvolanie nie je prípustné.